

Intenzivní kurz českého jazyka a literatury k přijímacím zkouškám na VŠ, k maturitě i pro studenty VŠ

Proč se vyplatí kurz absolvovat?

- Chcete být úspěšní u přijímacích zkoušek z českého jazyka a literatury na VŠ? **Pak je kurz určen právě Vám.**
- Chcete uspět u státní maturitní zkoušky z českého jazyka, ale nejste si jisti, zda dokážete správně určit funkční styl předloženého textu, dominantní slohový postup a že se ve struktuře jazykových prostředků orientujete tak, abyste byli schopni určit jejich funkci v textu? Nejste si jisti, zda máte dostatečné literárněhistorické znalosti? **Pak je kurz určen právě Vám.**
- Studujete na VŠ studijní obor, v jehož studijním programu je nutné absolvovat dílčí zkoušky z českého jazyka, a Vy si nejste jisti, zda máte dostatečné vstupní znalosti a dovednosti, abyste zkoušky úspěšně absolvovali? Jste opakovaně při těchto zkouškách neúspěšní? **Pak je kurz určen právě Vám.**

Kdo Vás bude kurzem provázet?

Lektory kurzu budou odborníci z katedry českého jazyka a literatury Fakulty pedagogické ZČU v Plzni.

- Mgr. Vladimíra Pánková, Ph.D.
- doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D.
- PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.
- Mgr. Jiří Novotný
- Mgr. Martina Spěváčková, Ph.D.
- PhDr. Zdeněk Suda, CSc.
- PhDr. Jana Vaňková
- PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.
- Mgr. Věra Zelenková, Ph.D.

Jak bude kurz organizován?

Kurz bude probíhat jedenkrát týdně (středa odpoledne) formou deseti prezenčních seminářů od března do května. Každý seminář budou tvořit tři šedesátiminutové výukové jednotky. Výuka bude probíhat v budově Fakulty pedagogické ZČU v Plzni Veleslavínova 42.

Můžete zvolit jeden ze dvou nabízených modulů.

1. Modul **JAZYK** je určen těm zájemcům o kurz, kteří potřebují doplnit svoje znalosti a dovednosti pouze z jazykové a slohové složky předmětu český jazyk a literatura. Jste-li přesvědčeni o tom, že doplnit znalosti a dovednosti v oblasti literatury nepotřebujete, pak zvolte právě tento modul. V tomto modulu Vás čeká celkem 20 hodin prezenčních seminářů.
Cena: 1 900 Kč
2. Modul **JAZYK A LITERATURA** je určen těm zájemcům, kteří chtějí být připraveni k přijímacím zkouškám či k maturitě jak v jazykové a slohové složce předmětu český jazyk a literatura, tak ve složce literární. Přejete-li si komplexní přípravu, pak zvolte tento modul. V tomto modulu Vás čeká celkem 30 hodin prezenčních seminářů.
Cena: 2 900 Kč

Jaký bude obsah kurzů?

Modul JAZYK

Pravopis a hláskosloví – PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Procvičíte si český pravopis a ujistíte se, že znáte všechna základní pravidla. Čeká vás intenzivní čtyřhodinový kurz naplněný přehlednými cvičeními a jasným výkladem. Bez vyvolávání a stresu probereme a procvičíme základní i obtížnější pravopisné jevy. Zazní jak tradiční poučky, tak řada upozornění na méně známé výjimky a všeobecně rozšířené omyly. Seznámíte se s nejnovějšími spolehlivými zdroji informací o pravopisu (tištěnými i on-line) a budete mít možnost zeptat se na cokoli z vlastní jazykové praxe. Pozornost budeme věnovat i zvukové stránce jazyka, hlavně odlišnostem psané a mluvené češtiny.

Zvláště důkladně a systematicky budou vyloženy jevy, v nichž se nejčastěji chybí.

- Psaní *i/y*: vyjmenovaná, cizí slova, složitější případy koncovek a mluvnické shody
- Psaní *s/z*: v předložkách, předponách a v cizích slovech
- Psaní velkých písmen
- Psaní spřežek
- Psaní interpunkčních znamének: zejména čárek ve větách
- Psaní zkratk a značek
- Odlišnosti psané a mluvené formy jazyka: písmeno/hlávka, hláskové změny

Tvarosloví – PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.

Získáte dovednost zařadit slova v textu ke slovním druhům. Pozornost bude věnována zejména obtížnějším případům, které bývají v testech přijímacích zkoušek, tedy slovům, která v různých kontextech mohou být různými slovními druhy. Osvojíte si jednoduchou metodu, jak bezpečně určit mluvnické kategorie jmen i u takových jmen, jakými jsou podstatná jména pomnožná, hromadná či látková. Po absolvování kurzu budete schopni užívat spisovné tvary ohebných slov a identifikovat v textu tvaroslovné chyby. Dokážete správně vymezit slovesné tvary v textu, určit mluvnické kategorie, které tyto tvary vyjadřují, a charakterizovat slohové zabarvení jednotlivých tvarových variant. Pochopíte vztah mezi tvaroslovnými a skladebními jazykovými prostředky při analýze textu.

- Slovní druhy a slovnědruhové přechody
- Mluvnické kategorie jmen
- Tvary přídavných jmen; frekventované chyby v jejich užívání
- Tvary zájmen; frekventované chyby v jejich užívání
- Tvary číslovek; frekventované chyby v jejich užívání
- Slovesné tvary, slohová platnost variant slovesných tvarů
- Mluvnické kategorie sloves

Tvoření slov – Mgr. Martina Spěváčková, Ph.D.

Pozornost bude věnována objasnění základních pojmů ze slovotvorby. Dokážete vysvětlit a doložit příkladem, co je slovo základové, slovotvorný základ, které slovotvorné formanty jsou v češtině užívány při tvoření nových slov. Odlišíte slova utvořená odvozováním a skládáním, pochopíte slovotvorné vztahy mezi slovy v české slovní zásobě. Získáte dovednost provést slovotvorný rozbor slovotvorně utvářených českých slov, a to slov odvozených i složených.

- Způsoby tvoření slov v češtině (odvozování, skládání)
- Základové slovo, slovotvorný základ, slovotvorné formanty (předpony, přípony, koncovky)
- Slovotvorný rozbor slov tvořených odvozováním
- Slovotvorný rozbor složených slov
- Významy vybraných předpon a přípon
- Zkracování, zkratky a zkratková slova

Lexikologie – doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D.

Čeká vás kurz plný zajímavých informací o lexikální stránce jazyka. Získáte dovednost rozlišit slovo a víceslovný lexikální výraz, sousloví a frazeologismus. Upevníte si znalosti o významových vztazích mezi slovy, naučíte se odlišit hlavně polysémii a homonymii. Budete pracovat se SSČ, zjistíte, jak jej nejlépe využít při studiu. Získáte dovednost odlišit od sebe jednotlivé druhy přenesených pojmenování, hlavně metaforu a metonymii. Pochopíte rozvrstvení slovní zásoby, po absolvování kursu budete schopni zařadit slovo do určité vrstvy, uvědomíte se propojení slovní zásoby a funkčněstylového členění jazyka.

- Lexikální zásoba a její jednotky, slovo, sousloví, frazeologismus
- Významové vztahy mezi slovy: polysémie, homonymie, antonymie, synonymie
- Přenášení významu: metafora, metonymie
- Vrstvy ve slovní zásobě
- Praktické ukázky, analýza textu z lexikálního hlediska, procvičování, typové testové úlohy
- Práce se SSČ a IJP

Syntax – PhDr. Jana Vaňková

Porozumíte základním vztahům mezi slovy ve větě. Osvojíte si pravidla pro určování syntaktických a sémantických vztahů (predikace, determinace, koordinace, apozice) a formálních prostředků jejich vyjadřování. Budete schopni rozlišit výrazy, které mají větněčlenskou platnost a které větnými členy nejsou. Vymezíte větu jednočlennou a dvočlennou. Určíte a definujete základní a rozvíjející větné členy. Pochopíte stavbu různých typů souvětí. Procvičíte si psaní interpunkce ve větě jednoduché i souvětí. Pozornost bude věnována i odchylkám od pravidelnosti ve větné stavbě (motivovaným i nemotivovaným).

- Typy vztahů mezi slovy ve větě a mezi větami v souvětí
- Základní pojmy v rovině syntaktické
- Interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí
- Syntaktické a sémantické vztahy a formálních prostředky jejich vyjádření
- Problematika větněčlenské platnosti

Stylistika – PhDr. Zdeněk Suda, CSc.

Přípravný kurz v oblasti stylistiky bude koncipován tak, abyste získali dovednost orientovat se v systému této jazykovědné disciplíny. Osvojíte si užívání základních stylistických pojmů. V souladu s přijímacími testy bude pozornost zaměřena na schopnost identifikovat v předložených textových segmentech ty jazykové prostředky, které jsou stylově významné (stylotvorné). Získáte dovednost odlišit prostředky stylově neutrální, bezpříznakové (slova, tvary aj.) od prostředků stylově příznakových (knižních x hovorových), a to v projevech (komunikátech) všech funkčních stylů. Osvojíte si schopnost identifikovat stylistické nedostatky, zejména nenáležitě odchylky ve větné stavbě, a tato defektní vyjádření opravit.

- Stylistika – definice a charakteristika této jazykovědné disciplíny
- Jazykový styl – vysvětlení pojmu
- Slohotvorní činitele a jejich uplatňování při tvorbě projevu komunikátu)
- Slohové postupy a slohové útvary
- Funkční styly – specifické znaky, funkce, stylotvorné jazykové prostředky

Modul LITERATURA

Literární teorie – Mgr. Vladimíra Pánková, Ph.D.

Při komunikaci s vybranými literární díly si osvojíte či upevníte znalosti z oblasti poetiky a recepce uměleckého textu. Pozornost bude věnována složkám jazykové, tematické i kompoziční roviny, okrajově pak literárním druhům a žánrům. Nabyté literárněteoretické znalosti vám pomohou při analýze uměleckého textu u maturitní zkoušky.

- Práce s uměleckými texty
- Výstavba a styl uměleckého textu
- Základy z teorie o literárních druzích a žánrech

Literatura po roce 1945 – Mgr. Věra Zelenková, Ph.D.

V průběhu pěti lekcí budete seznámeni:

- s variantami vztahu uměleckého díla a kulturně politického prostředí v měřítku národním i nadnárodním,
- s problematikou členění literárněhistorického vývoje do dílčích period (mezíky 1945 – 1948 – 1956 – 1958 – 1968 – 1990; zde též norma estetická a ideologická),
- s příčinami a cíli formování uměleckých seskupení a formulování kulturních a uměleckých programů,
- s příklady přímých zásahů politické moci do tvůrčího procesu,
- se základy práce s literaturou zvanou sekundární.

Periodizace literárního vývoje – Mgr. Jiří Novotný

Literaturu zkoumáme v určitém historickém kontextu. Shromažďujeme poznatky, třídíme materiál, interpretujeme, snažíme se porozumět, prožíváme... Představme si českou literaturu jako kvetoucí strom. Jsme okouzleni krásou koruny (tvorba 20. století), kterou nese mohutný kmen (kultura 19. století) – vnímejme však i jeho kořeny (starší česká literatura).

- Jednotlivé periody vývoje české literatury
- Starší česká literatura
- Česká literatura 19. století
- Vybrané osobnosti